

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Datum
Seminarium service och tillväxt	Minnesanteckningar	2010-10-07
Diariern/Projekt nr	Upprättad av	Godkänd av
	Annika Lidgren	Version

Minnesanteckningar från möte om service och tillväxt Stockholm, 21 september 2010

Denna träff var gemensam för Tillväxtverkets regionala kontaktpersongrupp för tillväxtfrågor och den regionala gruppen för servicefrågor. Syftet var att diskutera om, varför och hur vi i det dagliga arbetet kan skapa bättre förutsättningar för hållbar tillväxt genom att främja tillgången till kommersiell och offentlig service.

Var och en för sig, eller allihop tillsammans?

Pär Ove Bergquist, Tillväxtverket, inledde med en betraktelse kring några av de regionala programmen. "RUP, RTP, RSP" i en perfekt ringdans – eller? Ett gemensamt mönster i de Regionala *utvecklings*programmen är att merparten lyfter fram attraktiva boendemiljöer och god livskvalitet som faktorer som ska locka fler och behålla fler människor och företag i regionen. Servicefrågorna utgör en självklar komponent i det attraktivitetsskapande arbetet och borde därför vara av stort intresse för de tillväxtansvariga aktörerna.

Men de Regionala *service*programmen är en länsstyrelsefråga förutom i fyra län (Skåne, Västra Götaland, Kalmar och Gotland). Därför var det talande att merparten av regionförbunden/samverkansorganen avstod från denna träff.

Tillväxtverket har följt upp de olika programmen under flera år och har regelbunden kontakt med alla regionala aktörer. Vi kan konstatera att det finns goda kopplingar mellan de olika programformerna. Däremot finns all anledning att förbättra samarbetet i praktiken.

Exemplet Kalmar

Ett av dagens exempel kom från Regionförbundet i Kalmar län. De har lång erfarenhet av Regionala utvecklingsprogram. Det har bidragit till ett bättre Regionalt serviceprogram än de skulle ha haft annars, trodde Erik Ciardi. Dessutom är servicefrågorna politiskt prioriterade, vilket underlättar...

Eriks budskap handlade mycket om att "tänka på hur folk tänker" och inte fastna i gamla hjulspår. Folk gillar parmaskinka och bruschetta, men kan lanthandeln erbjuda det?

En framgångsfaktor i Kalmar är bland annat samarbetet med kommunerna. Jonas Högquist från Högsby kommun berättade om det lokala servicekontoret Misteln som startade för ett par år sedan. Där finns en hel del av den samhälleliga servicen samlad. De står också i startgroparna för att lansera kommun-TV, ett webbaserat informationssystem som ska visas på en rad informationsställen, bland annat i livsmedelsbutiker.

En fråga från publiken gällde sam tjänstlagen. Har någon i denna församling nyttjat den själv eller känner till någon annan som gjort det? undrade Jan-Erik Hassel, länsstyrelsen Dalarna. Den enda som kunde dra sig till minnes något exempel var Lars-Gunnar Rönnqvist, länsstyrelsen Västernorrland. Möjligen har det gjorts ett försök i Fränsta, Ånge kommun.

En annan fundering rörde företagens engagemang. Företagen fanns inte med i listan över målgrupper i Högsby, vilket Patrik Pettersson, länsstyrelsen i Örebro reagerade på. De finns dock med i arbetet ändå, kunde Jonas bekräfta.

Exemplet Västernorrland

Lars-Gunnar Rönqvist, länsstyrelsen i Västernorrland har suttit på alla de stolar som var ämnat för dagen, som ansvarig för RUP, RTP och nu RSP. Under sitt föredrag ställde han den retoriska frågan: hur lång tid får det kosta för en företagare om en anställd måste åka till tandläkaren med sitt barn? Slutsats: tillgången till service är oerhört viktig för vart företag etablerar sin verksamhet och om de stannar kvar där.

Lars-Gunnar pratade mycket om att bredda synen på kommersiell och offentlig service. Några av förslagen var:

- 1 Prioritera bredbandssatsningar till serviceorter
- 2 Mer kompetens åt lanthandlarna
- 3 Serviceargument till Trafikverket
- 4 Stimulera lokala och kommunala serviceplaner
- 5 Många finansieringskällor finns – även om det är spretigt

Vad gäller det sistnämnda så kommer länsstyrelsen att söka pengar hos sig själva, från Landsbygdsprogrammet, för att finansiera det Regionala serviceprogrammets insatser.

Utan service inga företag. Utan företag ingen service.

Efter lunch anslöt även Centralt samordningsforum, som haft ett eget möte under förmiddagen. Centralt samordningsforum är ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte på nationell nivå. Här ingår ett 20-tal bolag och myndigheter som är viktiga för utvecklingen av service.

Anna Olofsson, Näringsdepartementet och Christina Lugnet, Tillväxtverket inledde eftermiddagen. Anna poängterade hur viktigt regeringen anser att det är att frågor om tillväxt och service hålls samman. Christina berättade hur Tillväxtverket arbetar med frågorna. Anna informerade också om 80 nya miljoner som regeringen kommer att satsa på kommersiell och offentlig service, men som de ännu inte vet hur de ska fördelas eller utformas.

Exemplet Stockholm

Länsstyrelsen i Stockholm har under sommaren 2010 genomfört ett pilotprojekt kring hantering av dagskassar i skärgården. Annika Rosing berättade att projektet omfattat 15 öar och hämtningen skedde en till två gånger per vecka. Erbjudandet gick till ca 250 företag, varav 25 valde att delta. Dessa 25 står dock för 80-90 procent av omsättningen i området. Från början var planen att frakta pengarna i båt, men det säkerhetsföretag som upphandlades valde en lösning med helikopter. Det medförde en del problem eftersom helikoptrarna väckte ganska stor uppmärksamhet i den annars så stillsamma skärgården. Därför blev inte lösningen så bra och säker som man hade kunnat tro.

- Vi har kört med ryggsäcksmetoden under några år, och det har funkant eftersom ingen vet när vi fraktar pengar eller ej. Men när jag gick med ryggsäcken till helikoptern var de ju ganska uppenbart att jag hade pengar med mig, berättade Stefan Guldstrand, Utö värdshus.

Han tyckte att försöket för övrigt fungerat bra, men hade funderingar inför framtiden. I år var det gratis, men vad kommer företagen att få betala själva nästa år och vem har råd med det? Den frågan, och andra frågor som uppstått, ska besvaras vid den utvärdering som görs i oktober.

Exemplet Västerbotten

Att hitta nya metoder för hållbara servicelösningar som gynnar både boende och näringsliv. Det är syftet med ett samarbetsprojekt i Västerbotten. Utgångspunkten är en förväntad nedläggning av butiker, och hur detta kan motverkas eller ersättas.

Projektet har precis startat och Thomas Westerberg, Region Västerbotten och Gunilla Hedman, länsstyrelsen i Västerbotten berättade om projektets innehåll. När projektet avslutas så ska förutsättningar för ett antal servicepunkter ha skapats i länet samt den kommunala serviceplaneringen kommit igång.

Exemplet Sollefteå

När Sollefteå kommun startade ett projekt kring lokal upphandling hoppades många av de lokala företagen att kommunen skulle börja handla av dem. Syftet för kommunen var dock ett annat, nämligen att utbilda företagen så att de förs ge sig ut på den globala marknaden. Företagen i Sollefteå ska vara starka både på den lokala och globala marknaden.

Samtidigt har man jobbat med kommunens sätt att genomföra upphandlingar, och bland annat tittat på regelförenklingar.

Annika Lidgren informerade om ett projekt som Tillväxtverket driver från och med i höst. Det handlar också om lokal upphandling, omfattar fyra län (Skåne, Västra Götaland, Västerbotten och Dalarna) och bygger vidare på den så kallade Borlänge-modellen.

Slutdiskussion

Dagen avslutades med en diskussion som leddes av Lars Wikström, Tillväxtverket. Huvudfrågan var; vad saknas i form av nya servicelösningar och hur kan vi testa det? Det finns pilotpengar att söka hos Tillväxtverket. Dessutom berättade Hans Karlsson från Jordbruksverket att åtgärden kring service i Landsbygdsprogrammet fortfarande är underutnyttjad. Det verkar alltså finnas pengar i systemet, det är snarare brist på idéer.

Några förslag som framkom:

- Fortsätt arbeta för att koppla ihop tillväxtfrågor med frågor om kommersiell och offentlig service.
- Titta på möjligheterna integration - service.
- Transport- och logistikfrågor är avgörande, samt drivmedel för att dessa ska fungera.
- Testa nya lösningar för betaltjänster.
- Skapa ett gemensamt projekt angående funktionsnedsattas behov.
- Testa nytt sätt att förse ett område med livsmedel, till exempel en helautomatisk butik med beställningsmöjligheter.
- Förbättra distributionen av småskaligt producerad livsmedel. Börja med Jämtland.
- Skapa en nationell modell för "servicepunkter". Börja med några län, testa, och gå sedan vidare.
- Se över hemsändningsersättningen.

Förhoppningsvis kan några av dessa idéer bli verklighet.